

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı

8 Mart 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın, 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde hayatını kaybedenlere rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve deprem sonrası yardım için gelen herkese teşekkür ettiğine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol I'ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4818)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4738)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4737)

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4739)

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3720)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954)

8.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4910)

9.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4909)

10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4912)

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

6'ncı Toplantı

8 Mart 2023 arőamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışışleri Komisyonu Komisyonu saat 14.10'da açıldı.

Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç, 6 Şubat Kahramaraő depremlerinde hayatını kaybedenlere rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve deprem sonrası yardım eden herkese teşekkür ettiğine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol i'ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4818),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4738),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliğı Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4737),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değışimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4739),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3720),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değışiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklif (2/4910),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa şentop'un; Türk Dili Konuşan Ülkeler İőbirliğı Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naħçıvan Anlaşmasında Değışiklik Yapılmasına Dair Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4909),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4912),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 15.16'da toplantıya son verildi.

8 Mart 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.10

BAŞKAN: Akif Çağatay KILIÇ (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Berat ÇONKAR (İstanbul)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Dışişleri Komisyonunun 27’nci Yasama Dönemi Altıncı Yasama Yılı’nın 6’ncı Toplantısı’nı açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç’ın, 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde hayatını kaybedenlere rahmet, yaralıları acil şifalar dilediğine ve deprem sonrası yardım için gelen herkese teşekkür ettiğine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’ne ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Toplantıya başlamadan önce, otuz bir gün önce, 6 Şubatta Kahramanmaraş merkezli depremden dolayı hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet diliyorum, tedavi sürecinde olan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Komisyon üyelerimizin içerisinde de bölge milletvekili olan, bununla beraber ailesinden, sevdiklerinden, tanıdıklarından hayatını kaybedenler var; hepimize sabırlar ve başsağlığı diliyorum. Ülkemizin, milletimizin başı sağ olsun. Rabb’im inşallah en kısa süre içerisinde bu yaralarımızı sarmayı hepimize nasip etsin.

Tabii, tüm dünyadan da depremin duyulmasıyla beraber ve sonrasında ülkemize yardım için yurt dışından gelen heyetlere ve bununla beraber arama kurtarma çalışmalarına destek veren herkese milletimiz, ülkemiz ve Komisyonumuz adına da teşekkürlerimizi kayda geçirmek isterim. Tabii ki görevlerimiz ve sorumluluklarımız çerçevesinde, milletimizin bize vermiş olduğu sorumluluğu yerine getirmek üzere bir aradayız ve işlerimize, görevlerimize devam edeceğiz. Hiçbirinin ve hiç kimsenin dile getireceği fikirle, görüşle ve düşünceleriyle ilgili bir şeyi söylemek benim sorumluluğumda değil, sadece şunu hatırlatmak isterim: Ülkemiz, milletimiz hâlen önemli bir süreçten geçiyor, yaralarımızı sarmaya devam ediyoruz. Bu süreç içerisinde ümit ediyorum ki Dışişleri Komisyonu olarak bizler yapacağımız müzakere ve görüşmelerde milletimizin bu duygularını da göz önünde bulundurarak üzerimizdeki sorumluluğu en vakarlı şekilde yerine getiririz.

Bugün, ayrıca, Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Kadın hakları konusuna dünya çapında verilen önemin artmasının sonuçlarından biri olarak 1977 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 8 Martın Dünya Kadınlar Günü olarak kutlanmasını kabul etmiştir. Bu vesileyle, sizlerin şahsında ülkemizdeki ve dünyadaki tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü de en içten dileklerle kutluyorum.

Şimdi, gündemimize geçiyoruz.

Bugün 10 adet uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizin ilk sırasında, ülkemiz ile Gürcistan arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol I’ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III No’lu Protokolü yer almaktadır.

Gündemimizin 2'nci sırasında, yine Türkiye ile Özbekistan arasında Tercihli Ticaret Anlaşması bulunmaktadır.

Gündemimizin 3'üncü sırasında, ülkemiz ile Romanya arasında Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma'yı görüşmeyi planlıyoruz.

4'üncü sırada, ülkemiz ile Filistin arasında imzalanan Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptı'nı görüşmeyi hedefliyoruz.

5'inci sırada, yine ülkemiz ile Filistin arasında imzalanan Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma yer almaktadır.

6'ncı sırada, Türkiye ile Kongo arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması bulunmaktadır.

7'nci sırada, yine ülkemiz ile Ekvator Ginesi arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması yer almaktadır.

8'inci sırada, ülkemiz ile Paraguay arasında imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması bulunmaktadır.

9'uncu sırada, Türk Dili Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol yer almaktadır.

Son sırada ise ülkemiz ile Cezayir arasında imzalanan Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma bulunmaktadır.

Bu gündem çerçevesinde çalışmalarımıza başlıyoruz.

Basın mensubu arkadaşlara teşekkür ediyoruz.

Gündemimizin 1'inci maddesine geçiyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol I'ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4818) (*)*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol I'ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4818) esas numaralı Kanun Teklifi 28 Aralık 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 6 Ocak 2023 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi, yine ilk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Bakan Yardımcımıza vermek istiyorum.

Buyurun Ekrem Bey.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekillerimiz, ben de öncelikle ülkemizde yaşanan deprem felaketleri sebebiyle hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Bakanlık olarak hem sahada hem de masada biz de elimizden geldiğince vatandaşlarımızın yarasını sarmak için tüm meslektaşlarımızla birlikte azami gayreti gösterdiğimizi sizlere iletmek isterim.

*(2/4818) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Geçtiğimiz yıl komşumuz Gürcistan’la ilişkilerimizin yeniden tesis edilmesinin 30’uncu yılını kutladık. Gürcistan’la iş birliğimizi 2016 yılında stratejik ortaklık seviyesine yükselttik. 2022 yılında gerçekleştirilen 15’i üst düzey olmak üzere 73 karşılıklı ziyaret ilişkilerimizin geldiği seviyeyi en somut şekilde ortaya koymaktadır.

Son olarak, Gürcistan Başbakanı depremler nedeniyle ülkemizde dayanışmasını göstermek ve şahsen taziyelerini iletmek amacıyla 23-24 Şubat tarihlerinde ülkemizi ziyaret etti ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kabul edildi. Gürcistan deprem felaketinin ilk saatlerinden itibaren arama kurtarma ekiplerini ülkemize destek için seferber etti. Nitekim, bu ekipler deprem felaketinin daha ilk günü yola çıkarak Adıyaman’da 3 vatandaşımızı enkazdan sağ olarak kurtardılar. Ayrıca, Hatay’da 20 Şubat günü meydana gelen son depremin hemen ardından da sahaya inerek çalışmalara başladılar. Sayın Cumhurbaşkanımız bölgeyi ziyareti sırasında Gürcü arama kurtarma ekibiyle bir araya gelerek teşekkürlerimizi iletti. Gürcistan’dan ülkemize ayrıca toplamda 700 tona yakın insani yardım malzemesi gönderildi. Ayrıca, Gürcistan Parlamentosunun 2023 yılı ilk oturumu da depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımız için saygı duruşuyla açıldı ve Parlamento bünyesinde bir bağış kampanyası başlatıldı.

Değerli Komisyon üyeleri, ikili ilişkilerimizin önemli bir boyutunu da ekonomik iş birliğimiz teşkil etmektedir. Ülkemiz yüzde 17,6’lık payla uzun yıllar Gürcistan’la bir numaralı ticaret ortağı konumundadır. İkili ticaret hacmimiz 2,8 milyar dolara ulaştı; bu rakamın 2,4 milyarını ihracatımız oluşturmaktadır. Ticaret hacmimizi ortak hedefimiz olan 3 milyar ABD dolarına yükseltmek için önemli bir potansiyel olduğuna inanıyoruz. Bu bağlamda, Gürcistan’la 2007 yılında akdedilen Serbest Ticaret Anlaşması’nın bugün ele aldığımız ortak komite kararı ve III no’lu Protokol’le güncellenmesi önemli bir adımdır. Zira, 9 Eylül 2022 tarihinde imzalanmış bulunan bu düzenlemelerle Gürcistan’la aramızda mevcut Serbest Ticaret Anlaşması’nın kapsamı, hizmet ve mal ticaretini kapsayacak şekilde genişleyecektir. Meclisimizce uygun görülmesi hâlinde, söz konusu düzenlemenin yürürlüğe girmesi, ülkemizin ticaretine önemli katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, ülkemizin ekonomik ve dış politika menfaatlerine olan ortak komite kararı ile III no’lu Protokol’ün yüce Meclisimizce onaylanması hususunda desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Ticaret Bakanlığınızın temsilcilerini dinleyelim.

Buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Sayın Başkanım, ben de sözlerime başlarken çok kıymetli Komisyon üyelerimize saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkanım, Gürcistan’la mevcut Serbest Ticaret Anlaşmamız ikili ticaretimize çok önemli bir ivme kazandırmıştır. Bu çerçevede, 2009 yılında 1 milyar dolar olan ticaret hacmimiz 2022 yılında yüzde 220 artışla 3,2 milyar dolara yükselmiştir. Anılan dönemde her yıl ülkemiz lehine ihracatımızın arttığını tespit ediyoruz. Nitekim, 2022 yılında Gürcistan’dan 872 milyon dolar değerindeki ithalatımıza karşılık da bu ülkeye ihracatımız 2,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2020 ve 2022 yılları ortalaması itibarıyla, Gürcistan’dan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamı ürünlerde ithalatımız 562 milyon dolara tekabül etmektedir. 2020-2022 yılları arasında ülkemizce ilave taviz verilen ürünlerde -ki Protokol I’in genişletilmesiyle ilave taviz verilen ürünlerimiz var- Gürcistan’dan ithalatımız ortalama 390 bin dolar civarında gerçekleşmişti. Aynı şekilde, 2020-2022 yılı ortalamasını aldığımızda mevcut Serbest Ticaret

Anlaşması kapsamı ürünlerde Gürcistan’a ihracatımız 1,8 milyar dolar olurken 2020-2022 yılları arasında aynı dönemde Gürcistan’a ihracatımız ilave taviz alınan ürünlerde 8 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. Söz konusu ürünlerde Gürcistan tarafından uygulanan yüzde 12 oranındaki gümrük vergileri miktar kısıtlaması olmaksızın tamamen kaldırılacak ve bu ürünlerde pazara giriş avantajı sağlanmış olacaktır. Sadece ürünler bazında değil ama hizmetler bazında da Protokol III yenilenmiştir, hizmetler anlaşması da imzalanmıştır Protokol III olarak.

Ülkemizin en çok yatırım yaptığı ilk 30 ülke arasında olan Gürcistan, 2000-2021 yılları arasında ülkemiz müteahhitlik şirketlerince 5,3 milyar dolar değerinde inşaat projesi üstlenilen bir ülkedir ve yatırımcılarımız açısından birçok hizmet sektöründe faaliyet gösterildiğini tespit ediyoruz. Bu sektörler arasında ülkenin dünyaya açılan kapısı olan Tiflis ve Batum Havalimanları ile deniz limanının işletilmesi başta olmak üzere otel, restoran, perakende, mağazacılık, taşımacılık, lojistik ve sağlık sektörlerindeki yatırımlarımız dikkat çekmektedir. Gürcistan’da hizmet sektörlerinde yatırım yapan söz konusu iş adamlarımızın ve şirketlerimizin haklarını kapsamı açısından Gürcistan’la imzalanan hizmet ticaretine ilişkin Protokol III önem arz etmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa söz vermek istiyorum.

Evet, olmadığına göre teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİSTAN ARASINDAKİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASININ KARŞILIKLI TARIM TAVİZLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL İ’İNİ
TADİL EDEN 1/2022 SAYILI TÜRKİYE-GÜRCİSTAN ORTAK KOMİTESİ KARARI
VE ANLAŞMANIN İİİ NOLU PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - (1) 9 Eylül 2022 tarihinde Tiflis’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol İ’ini Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı” ve Anlaşmanın “İİİ Nolu Protokolü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4818) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini rica ediyorum.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4929) ()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4929) esas numaralı Kanun Teklifi 1 Şubat 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 3 Şubat 2023 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi yine ilk sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcimize veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyelerimiz; kadim tarihî mirası, 35 milyonu aşan dinamik nüfusu, zengin tabii kaynakları ve stratejik konumuyla bölgeye yönelik politikalarımızda özel bir konuma sahip Özbekistan. İş birliğimiz son dönemde karşılıklı ziyaretlerle ivme kazandı, her alanda önemli gelişmeler kaydetmektedir. 6 Şubatta yaşadığımız deprem felaketinin ardından Özbekistan Hükümetince tahsis edilen Özbek Hava Yollarına ait kargo uçakları Adana'ya arama kurtarma ekipleri, sağlık görevlileri ve insani yardım malzemeleri taşımıştır. 100 kişiden müteşekkil Özbek arama kurtarma ekibi Hatay'da hayat kurtarma operasyonlarını gerçekleştirdi, 18 kişiyi canlı olarak enkazdan çıkarmıştır. Ayrıca 71 kişiden müteşekkil sağlık heyeti, Hatay'da kurulan sahra hastanesinde yaralılarımızı tedavi etmiştir. Ne yazık ki 7 Özbek vatandaşını da bu felakette kaybettik.

Değerli üyeler, Özbekistan'la Hazar geçişli orta koridorun teşvik edilmesi ve bağlantısallığın geliştirilmesi alanında iş birliği yapıyoruz. Bu çerçevede Türkiye, Azerbaycan ve Özbekistan arasında 2022 yılında kurulan üçlü iş birliği mekanizması kapsamında Dışışleri, Ticaret ve Ulaştırma Bakanları üçlü toplantısının 1'incisini 2 Ağustos 2022 tarihinde Taşkent'te gerçekleştirdik, 2'ncisini bu yıl ülkemizde düzenlemeyi öngörüyoruz. Özbekistan'la, başta Türk devletleri teşkilatı olmak üzere, çeşitli bölgesel ve uluslararası platformlardaki iş birliğimiz de memnuniyet verici düzeyde. Geçtiğimiz kasım ayında gerçekleştirilen tarihî Semerkant Türk Devletleri Teşkilatı Dönem Başkanlığını Özbekistan'a

* (2/4929) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

devrettik. “Afet, Acil Durum Yönetimi ve İnsani Yardım” temasıyla 16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da düzenleyeceğimiz Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi’ne Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev’in de katılımı öngörülmektedir.

Saygıdeğer üyeler, Özbekistan’la ticaret hacmimiz 2022 yılında 3,5 milyar doları geçti. Sayın Cumhurbaşkanlarınca belirlenen 5 milyar dolar hedefine en kısa sürede ulaşmayı hedefliyoruz, bu yöndeki çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Özbekistan’daki yatırımlarımız üçüncü ülkeler üzerinde yapılanlar da dâhil edildiğinde 1 milyar dolara ulaşıyor.

Bugün Komisyonumuzun takdirlerine sunulan Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması, Türkiye-Özbekistan Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi 2’nci Toplantısı çerçevesinde imzalandı. Bu anlaşmayla ülkelerimiz arasındaki ticaretin geliştirilmesi ve teşviki, karşılıklı ticarete adil rekabet koşullarının yaratılması, karşılıklı ticaretin sürdürülebilir büyümesi için de daha öngörülebilir ve güvenli ortamın oluşturulması amaçlanıyor. Anlaşma kapsamında Özbekistan tarafından ülkemize 12 sanayi ürününe taviz verildi; buna karşılık ülkemiz, Özbekistan’a ülkemizde sınırlı üretimi olan ve ithalata konu olan 12 tarım ürününe miktar sınırlamaları kapsamında gümrük vergi ve indirimi yapacak. Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle ihracatçılarımıza Özbekistan pazarında daha rekabetçi olma imkânı sağlamış olacak.

Diğer taraftan, kardeş Özbekistan da avantajlı olduğu bazı kalemleri daha elverişli koşullarda ülkemiz pazarına arz etme olanağı sunuyor olacak. Dün, Özbekistan Yatırımlar Ticaret ve Sanayi Bakanı, Taşkent Büyükelçimizle görüşmesinde bu anlaşmanın en kısa sürede onaylanmasından memnuniyet duyacaklarını ifade etmiştir. Anlaşmanın onaylanması konusunda yüce Meclisimizin desteklerini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, Ticaret Bakanlığımız, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Sayın Başkanım, çok kısa olarak; 2018 yılında Özbekistan’la 1 milyar dolar seviyesinde olan ihracatımız 2022 yılı itibarıyla 1,8 milyar dolara ulaşmıştır. Yine 2018 yılında Özbekistan’dan 870 milyon dolar seviyesinde olan ithalatımız ise geçen yıl 1,6 milyar doları aşmıştır.

Söz konusu TTA’da başlangıç hükümleri, mal ticaretine ilişkin pazara girişle alakalı hükümler, sağlık ve bitki sağlığı, standartlar, ikili koruma ve ticaret politikası önlemleri, menşe kuralları yer almaktadır. Tavizlerin niteliği açısından -altılı bazlı- Özbekistan tarafından ülkemize 12 sanayi ürününe verilen tavizler arasında borular, kazan, tank ve benzeri dizelde elektrik üreten cihazlar, transformatörler, kontrol ayar cihazları, prefabrik yapılar bulunmaktadır. Bu ürünlerde yüzde 60 ve yüzde 50 oranında gümrük vergisi indirimi sağlanmıştır. Özbekistan’a ülkemizce sağlanan tavizlerde de Sayın Bakan Yardımcımızın da söz ettiği üzere ithalat açısından miktar sınırlamaları çerçevesinde taviz verilmiştir. Özbekistan’dan taviz alınan ürünlerde 2022 yılında Türkiye’nin Özbekistan’a ihracatı 75 milyon dolardır, söz konusu ürünlerin Türkiye’nin dünyaya ihracatı 5,9 milyar dolardır. Bu anlaşmayla ihracat potansiyelimiz olan ürünlerde Özbekistan pazarına daha avantajlı gireceğimizi biliyoruz. Özbekistan’a taviz tanınan ürünlerde ise 2022 yılı verilerine göre ithalatımız yaklaşık 11 milyon dolardır, dünyadan ithalatımızsa 219 milyon dolardır.

Az ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa... Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDAKİ TERCİHLİ
TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 29 Mart 2022 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Kabul etmeyen olmadığına göre oy birliğiyle geçti diyebiliriz herhâlde.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4929) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Ticaret Bakanlığı temsilcilerimize teşekkür ediyoruz.

Gündemimizin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4738) ()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4738) esas numaralı Kanun Teklifi 10 Kasım 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 21 Kasım 2022 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

* (2/4738) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Yine ilk sözü Dışışleri Bakanlığımıza vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Romanya, Balkanlar politikamız açısından önemli bir ülke konumunda. 2011 yılında ilişkilerimizi stratejik ortaklık düzeyine taşıdık. 6 Şubatta yaşadığımız deprem felaketi sonrasında Romanya, ülkemizin AB sivil savunma mekanizması kanalıyla yaptığı çağrıya ilk yanıt veren ülkeler arasında yer aldı. Romanya’dan 118 arama kurtarma personeli ve 8 köpek Hatay ve Osmaniye’de görev yapmıştır. Ülkede gerçekleştirilen aynı ve nakdi yardım kampanyalarının yanı sıra UNHCR ve AB’nin de katkılarıyla Romanya’dan ülkemize 7.478 adet çadır gönderilmesini sağladık. Romen TİAD vakfı Elbistan’da konteyner kent kurulmasını teminen AFAD hesabına 1 milyon avro aktardı. Romanya’yla ilişkilerimizi çeşitlendirmek ve her alanda güçlendirmek için ayrıca gayret sarf ediyoruz. Bu yıl Romanya Başbakanın ülkemize öngörülen ziyareti çerçevesinde Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi mekanizmasının tesis edilmesi bekleniyor. Sayın Bakanımız 29-30 Kasım 2022 tarihlerinde NATO Dışışleri Bakanları Toplantısı’na katılmak üzere Bükreş’i ziyaret etti. Biz de 6 Aralık 2022’de Romanya Dışışleri Bakanını ülkemizde misafir ettik. Romanya’da sayıları 70 bin civarındaki Türk ve Tatar topluluklarının asırları aşan varlığı ülkelerimiz arasındaki dostane bağları pekiştirmektedir. Sayısı 17 bini bulan 7,5 milyar dolar dolayında toplam yatırıma sahip Türk şirketleri de kayda değer bir Türk iş toplumu oluşturmaktadır. Türkiye ve Romanya, Güneydoğu Avrupa bölgesinde en büyük ikili ticaret hacmine sahip iki ülke. Ülkemiz ayrıca Romanya’nın, Çin’in ardından, AB dışındaki en büyük ikinci ticaret ortağı. Memnuniyetle belirtmek isterim ki ikili ticaret hacmimiz daha önce belirlenen 10 milyar dolarlık hedefi aştı. 31 Mart 2022 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanın Yardımcısının eş başkanlığında düzenlenen Karma Ekonomik Komisyon Toplantısı’nda bu hedefi 15 milyar dolara yükselttik. Bugün gündemimizdeki Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkındaki Anlaşma da esasen bu KEK toplantısı kapsamında imzalandı.

Saygıdeğer üyeler, TİKA Bükreş Program Koordinasyon Ofisini 2015 yılında faaliyete geçirdik. Ofis, uygulamaya geçirdiği proje ve faaliyetler aracılığıyla 2 ülke arasındaki dostluk ve iş birliğini geliştirerek bölgesel barışa katkıda bulunmayı hedefliyor. Bükreş Büyükelçiliğimizle eş güdüm içerisinde, kalkınma projelerinin yalnız soydaşlarımıza değil ülkede acil ihtiyaç duyulan alanlarda tüm Romanya vatandaşlarına iletilmesinde önemli rol oynuyor. TİKA, Romanya’da bugüne kadar eğitimden sağlığa, sosyal, kültürel ve ekonomik konularda idari altyapılarının geliştirilmesine kadar birçok alanda çeşitli kurumlarla iş birliği yaparak 150’den fazla proje ve faaliyeti hayata geçirdi. Bu projeler arasında Bükreş 1 no.lu İşitme Engelliler Okulunda kurulan meslek atölyeleri ile çok duyulu stimülasyon odası, 150 bin kişilik nüfusa hizmet verecek olan Mecidiye Hastanesinin tadilat ve tefrişatı, şiddete maruz kalan anne ve çocuk barınmaevinin tadilatı, soydaş toplumun ihtiyaçlarının giderilmesinde önemli bir adım olan Radyo T binasının tadilat ve tefrişatı ile Köstence Müslüman Mezarlığı’nın kullanıma geçirilmesi için gerekli olan çevre duvarının inşası gibi projeler bulunuyor.

TİKA Bükreş Proje Koordinasyon Ofisi ayrıca pandemi döneminde Covid-19 salgınından olumsuz etkilenen soydaşlarımıza destek verdi. Söz konusu anlaşma, TİKA’nın Romanya’da tüzel kişilik kazanmasını ve gerçekleştirecek proje ve faaliyetlerin ahdî zeminine oturmasını sağlayacak. TİKA’nın kendi logosuyla ve ismiyle görünür olması, ülkemizin Romanya’daki görünürliğini artıracak ve ikili ilişkilerimize katkı sağlayacaktır. Ayrıca Türk, Tatar soydaşlarımıza destek kabiliyetimizi artıracaktır. Anlaşmanın Romanya’daki iç hukuk süreci tamamlandı, yüce Meclisimizin anlaşmanın onaylanması konusundaki desteklerini bekliyoruz.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanını da dinleyelim lütfen.

Buyurun Serkan Bey.

TİKA BAŞKANI SERKAN KAYALAR – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Romanya, TİKA'mızın bölgede en önemli ofislerinden biri olan, güçlü ilişkilere sahip olduğumuz, ortak kültürel mirastan soydaşlarımıza kadar bir çok zenginliği barındıran değerli bir ülke. Eğitimden sağlığa birçok alanda kalkınma iş birliği projelerini gerçekleştirmekteyiz. Bugün bu anlaşmayla TİKA'nın Romanya Ofisi faaliyetleri hukuki bir zemine kavuşturularak ülkede daha da güçlü, süratli ve verimli bir şekilde faaliyetlerimizi sürdüreceğiz.

Komisyon Başkanımıza ve destekleri için üyelerimize teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kamil Bey, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Belki benim anlama eksikliğimden kaynaklanan bir mesele ama şimdi bu gündeme baktığımızda toplantı gündeminde daha önce görüştüğümüz her iki maddede biraz detaylı bir çerçeve çizilmiş, özellikle ilgili bakanlıklar ya da varsa kurumlar. Bu 3'üncü maddede “uygun görülen alanlarda gerçekleştirilecek projelerin finansmanı” deniliyor. Acaba bunun yerine yani TİKA dışında da yine bu projelere ev sahipliği yapacak kurumlarımız olacak mı yoksa tamamen TİKA genel çerçevesi içerisinde mi bu uygun görülen projelerin deruhte edilmesi söz konusu? Sadece bir cümleyle öğrenmek isterim.

Sağ olun.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Anlaşma çerçevesinde sadece TİKA zikredildi ve TİKA'yla anlaşma imzaladığı için TİKA'nın uygun göreceği projeler sahada uygulanacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen üyemiz? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA UYGUN GÖRÜLEN ALANLARDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK PROJELERİN FİNANSMANI HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 31 Mart 2022 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Kabul etmeyen olmadığına göre yine oy birliğiyle geçti diyebiliriz.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4738) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Hasan Turan’nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günün saat 17.00’ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyonu Ajansı Başkanlığına teşekkür ediyoruz.

Gündemimizin 4’üncü maddesine geçiyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4737)()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4737) esas numaralı Kanun Teklifi 10 Kasım 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 21 Kasım 2022 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkanım, kıymetli vekiller; Filistin’le ikili ilişkilerimizin kurumsallaştırılması çerçevesinde geliştirilmesine özel önem veriyoruz. Bu çerçevede ahdi zeminin güçlendirilmesi için ihtiyaç duyulan alanlarda anlaşmalar yapıyoruz. İlişkilerimizin kurumsal temelde gelişimi bağlamında son dönemde atılan adımların biri de ortak komitenin teşkil edilmesi oldu. Dışişleri Bakanları başkanlıklarında toplanan bu komitenin ilk

* (2/4737) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

toplantısı 2018’de Ankara’da düzenlendi. Sayın Bakanımız ve Filistin Dışışleri Bakanı Riyad Malki’nin eş başkanlıklarında Mayıs 2022’de Ramallah’ta Filistin Dışışleri Bakanlığında gerçekleştirilen Türkiye-Filistin ortak komitesi ikinci toplantısı sonrasında ise 9 anlaşma ve ortak bildiri imzalandı. Böylece çevreden eğitime, güvenlik ve iş birliğinden arşiv çalışmalarına uzanan geniş bir yelpazede ilişkilerimizin ahdi zemini pekiştirildi. Yakın ilişkilerimizin ve dostluk bağlarımızın bir tezahürü olarak Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler sonrasında ülkemizle dayanışma gösteren ülkelerden biri de Filistin oldu. Filistin’den ülkemize 31 kişilik bir arama kurtarma ekibi geldi; AFAD’ımızla eş güdüm içerisinde arama kurtarma, ihtiyaç sahiplerine koli dağıtımı ve insani yardım çalışması gerçekleştirdiler. Filistin Vakıflar ve Din İşleri Bakanı Hatem Bektî depremzedeler yararına Filistin vatandaşlarının bağışlarından toplanan yardımları Filistin Hükûmetini temsilen ülkemize ulaştırmak için 22 Şubatta ülkemize bir ziyarette bulundu. Türkiye olarak Filistin halkının meşru haklarına kavuşması ve kendi egemen ve bağımsız devletinde refah içinde yaşaması için tüm gayreti göstermeye devam ediyoruz. Filistin halkına verdiğimiz desteği ve Filistin devletiyle her alandaki iş birliğimizi artırarak devam ettireceğiz.

Bu anlayışla güvenlik alanında iş birliğine büyük önem veriyoruz. İlişkilerimizin derinleşmesi amacıyla 2018’de Filistin’le güvenlik ve iş birliği anlaşması imzalandı. Bu anlaşma güvenlik bağlamında ilişkilerimizin temelini oluşturuyor. Filistin’in güvenlik kuruluşlarının kapasite gelişimine de düzenlediğimiz eğitim faaliyetleriyle de katkı sunuyoruz. Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Akademisinin düzenlediği eğitim programlarında 1998’den bu yana binin üzerinde Filistinli kursiyere eğitim verildi.

Gündemimizdeki kolluk kuvvetlerinin eğitimine ilişkin mutabakat zaptı Filistin’le süregelen ikili iş birliğimizin geliştirilmesi açısından önemli bir adım olacak. Mutabakat zaptı, belirlenen eğitim iş birliği alanlarında personel değişimi, bilgi ve deneyim paylaşımıyla eğitim konularını kapsamaktadır. Mutabakat zaptıyla Polis Akademisi Başkanlığı, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığı tarafından lisansüstü eğitimler, tezli, tezsiz yüksek lisans programları, doktora programları ve benzer iş birliği alanları çerçevesinde eğitimlerin verilmesi amaçlanıyor. Filistin tarafı mutabakat zaptına ilişkin iç onay sürecini tamamladı. Yüce Meclisimizin mutabakat zaptının onaylanması hususunda Dışışleri Komisyonumuzun desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

İçişleri Bakanlığını Temsilcimizi dinleyelim.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HAMZA TÜRKMEN – Sayın Başkanım, kıymetli sayın vekillerim; günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup ülkelerin bu sorunlarla tek başlarına mücadelede başarılı olmaları mümkün değildir. Güncel gelişmelerle birlikte ortaya çıkan yeni suç tipleri de tecrübe aktarımını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, suçla mücadelenin profesyonel boyutunu teşkil eden kolluk personelinin eğitimi hususu ikili ve çok taraflı iş birliğini gerektiren önemli bir konu hâline gelmiştir. Bu çerçevede, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Filistin Devleti Hükûmeti arasında güvenlik ve iş birliği anlaşması 2018 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu anlaşmanın 2’nci maddesinin (5)’inci fıkrasında yer alan, “Verilen eğitimlerin mali konuları ve şartları gibi ayrıntıları içeren hususlar daha sonra imzalanacak olan eğitim iş birliği protokolüyle belirlenecektir.” hükmü gereğince ilgili kolluk birimlerinin görüşleri doğrultusunda Dışışleri Bakanlığıyla koordinasyon hâlinde Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Filistin Devleti Hükûmeti arasında kolluk eğitim iş birliği mutabakat zaptı 24 Mayıs

2022 tarihinde Ramallah'ta imzalanmıştır. İmzalanan mutabakat zaptının temel amacını hâlihazırda devam eden kolluk eğitim faaliyetlerinin hukuki zeminini güçlendirerek iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Mevcut faaliyetlerin geliştirilmesinin amacının yanında Filistin devletiyle kurulan ahdi ilişkilerin Filistin devletinin uluslararası alandaki mevcudiyetini güçlendirmesi açısından da faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederiz.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesinin okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
KOLLUK EĞİTİMİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - (1) 24 Mayıs 2022 tarihinde Ramallah'ta imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4737) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Gündemin 5'inci maddesini geçiyoruz.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4739) ()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4739) esas numaraları Kanun Teklifi 10 Kasım 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 21 Kasım 2022 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Yine, Dışişleri Bakanlığı Temsilcimize söz vermek istiyorum.

Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; karşılıklı iş birliğimizin güçlenmesine vesile teşkil edecek adımlardan bir tanesi de ulusal sürücü belgelerinin karşılıklı tanınması ve değiştirilmesi anlaşması. Anlaşma, Türkiye-Filistin Ortak Komitesinin 2'nci toplantısı sırasında İçişleri Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ersoy ile Filistin Ulaştırma Bakan Yardımcısı Sayın Ammar Yasin tarafından imzalanmıştır. Anlaşmayla Filistin'de ikamet eden vatandaşlarımız hiçbir sürücü kursu veya ehliyet sınavına başvurmak zorunda kalmayacak, ülkemizde kullandıkları sürücü belgeleri Filistin makamlarının düzenlediği sürücü belgeleriyle değiştirilmek suretiyle Filistin'de de geçerli olacak. Bu değişim, anlaşma ekinde sürücü belgelerinin denkliğine ilişkin hazırlanan eş değerlik tablosuna göre yapılacaktır. Ayrıca, sürücü belgelerinin değişimi için başvuran kişiler taraf ülkelerin belgeyi vermeye yetkili makamları tarafından yapılan pratik ve teorik sınavlardan muaf tutulacaktır. Filistin'de yaşayan yaklaşık 800 vatandaşımız ile ülkemizde ikamet izni sahibi yaklaşık 22.700 Filistin vatandaşı anlaşmadan faydalananacaktır. Anlaşmayla ülkemizin uluslararası konvansiyonlar, anlaşmalar ve bunlar için uygulanabilir mevzuatlar dâhilindeki hakları veya yükümlülükleri de etkilenmeyecektir. Filistin tarafı anlaşmanın iç onay sürecini tamamladı. Yüce Meclisimizin anlaşmanın onaylanması konusundaki desteklerini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – İçişleri Bakanlığı Temsilcimizi dinleyelim lütfen.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALPASLAN YILMAZ – Sayın Başkanım, ekleyeceğimiz herhangi bir husus bulunmamaktadır.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ULUSAL SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

* (2/4739) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

MADDE 1 - (1) 24 Mayıs 2022 tarihinde Ramallah'ta imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4739) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığı temsilcilerimize teşekkür ediyoruz.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3720)()

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/3720) esas numaralı Kanun Teklifi 28 Haziran 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 1 Temmuz 2021 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü yine Dışişleri Bakanlığımıza vermek istiyorum.

Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun kıymetli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onay işlemleri için buradayız.

* (2/3720) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

İspatlanmış petrol rezervi 3,7 milyar varil olan Kongo, Afrika'nın en büyük 6'ncı petrol üreticisi konumundadır, ekonomisi büyük ölçüde off-shore alanlarda yapılan ham petrol üretimine dayanıyor. Yaklaşık 13 milyar dolar gayrisafi yurt içi hasılaya sahip ülkede ciddi miktarda doğal gaz rezervi olmasına rağmen altyapı ve yatırım yetersizliği nedeniyle ticari üretim düşük kalıyor. İşlenebilir toprakları bulunmasına rağmen tarım sektörünün gayrisafi yurt içi hasılasındaki payının yüzde 5 civarında olduğunu görüyoruz. Demir, çinko, manganez, pırlanta ve altın madenleri bulunan ülkede son yıllarda çok uluslu madencilik şirketlerinin altın, demir cevheri, kireç taşı ve potasyum kaynaklarına ilgisinin arttığını gözlemliyoruz. Kongo'nun IMF'yle yardım ve borç yeniden yapılandırmaya dair müzakereleri 11 Temmuz 2019'da bir anlaşmayla sonuçlandı. Petrol geliri sayesinde gayrisafi yurt içi hasılasının önemli bir bölümünü yatırıma kullanan, ekonomisi hızla büyüyen alt orta gelir grubunda bir ülke konumundadır.

Kongo Cumhuriyeti'yle siyasi ilişkilerimiz çok iyi düzeyde seyretmektedir. 2021 Mart ayında yapılan seçimlerde kullanılan oyların yaklaşık yüzde 88'ini alarak ilk turda seçilen Kongo Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı geçtiğimiz yıl özel bir program kapsamında ülkemizi ziyaret etti ve bu vesileyle Sayın Cumhurbaşkanımızla İstanbul'da bir araya geldi. Sayın Bakanımız, Kongo Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının ülkemizde 6 Şubat 2023 Pazartesi günü meydana gelen depremler sebebiyle taziyelerini iletmek üzere görevlendirdiği Devlet Bakanı ve Cumhurbaşkanlığı Kabine Direktörü Florent Ntsiba'yla 15 Şubat 2023 tarihinde Ankara'da bir görüşme gerçekleştirdi. Geçtiğimiz iki yıl içinde Kongo'dan ülkemize çok sayıda çalışma ziyareti gerçekleştirildi. Bu durum, Kongo'nun ülkemizle ilişkilerinin geliştirilmesine verdiği önemi ve ekonomik ve ticari potansiyelini yansıtmaktadır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Kongo Cumhuriyeti'yle imzalanan hava ulaşırma anlaşması, sivil havacılık alanındaki ilişkilerimizi, havacılık alanındaki güncel gelişmelerle uyumlu bir ahdi temele dayandırmanın yanı sıra ülkemizin sivil havacılık alanındaki haklarının korunması açısından da önemli düzenlemeler içeriyor. Anlaşma, hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi, diğer vergi ve harçlardan muafiyet olanağı sağlıyor. Havalimanı hizmetleri ve diğer hizmetler taşıyıcılarımıza diğer yabancı şirketlere sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı şekilde sunulamayacak, taşıyıcılarımızın artan gelirleri ülkemize transfer olanağı bulacak. Anlaşma, ilgili sivil havacılık makamının onayına bağlı olarak havayolu taşıyıcılarına 5'inci trafik haklı uçuş gerçekleştirme imkânı tanıyor. Örnek vermek gerekirse İstanbul'dan Pointe-Noire'ya hareket eden bir uçak Pointe-Noire'dan yolcu alıp daha sonra Brazzaville'ne geçebilecek. Anlaşma, iki ülke taşıyıcıları arasında kod paylaşımı anlaşmasına da imkân sağlıyor. Böylece, iki ülke taşıyıcıları birbirlerinin uçuşları için bilet satabilecekler, ülkemiz taşıyıcılarının yaygın bir ağda uçuş gerçekleştirdikleri dikkate alındığında taşıyıcılarımız açısından avantajlı bir durum söz konusu olacak. Anlaşma, havacılık güvenliğinin sağlanmasında kurucu üyesi olduğumuz Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) standartlarını esas alıyor. Anlaşmanın Yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasının sivil havacılığın yanı sıra Afrika kıtasıyla gelişmekte olan ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki iş birliğimize katkı sağlayacağına inanıyoruz.,

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Temsilcisini dinleyelim lütfen.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL YÜKSEK – Ekleyeceğimiz bir husus yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KONGO CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – (1) 15 Kasım 2012 tarihinde Ankara’da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3720) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00’ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Gündemin 7’nci maddesine geçiyoruz.

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954)^()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

^(*) (2/3954) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

(2/3954) esas numaralı Kanun Teklifi 12 Kasım 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 17 Kasım 2021 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi, yine, ilk sözü Dışişleri Bakanlığımıza vermek istiyorum.

Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun kıymetli üyeleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onay işlemleri için buradayız.

Ekvator Ginesi ekonomisi yüzde 87 oranında petrokimya sektörüne dayanmaktadır. Hükümetin 2019 yılında kabul ettiği Ufuk 2035 Ulusal Kalkınma Programı'yla ülke ekonomisinin çeşitlendirilmesi ve bilhassa balıkçılık, turizm, tarım ve sanayi gibi sektörlerde yatırım teşvik edilerek ekonomik kalkınma ve istihdam yaratılması hedeflenmektedir. Sayın Bakanımızın 21-22 Temmuz 2020 tarihlerinde Malabo'ya gerçekleştirdiği ve ülkemizden Ekvator Ginesi'ne Dışişleri Bakanı seviyesindeki ilk resmî ziyareti teşkil eden ziyaret vesilesiyle Malabo Büyükelçiliğimizin binasının resmî açılışı gerçekleştirilmiş ve hava ulaştırma anlaşması da söz konusu ziyaret vesilesiyle imzalanmıştır. Dışişleri ve İş Birliği Bakanı Simeon Oyono 2'nci Antalya Diploması Forumu vesilesiyle ülkemizi ziyaret ederek Sayın Bakanımızla ADF marjında görüşmüştü. Sayın Bakanımız, Ekvator Ginesi Cumhurbaşkanı Cumhurbaşkanımıza muhatap mesajı elden tevdi etmek üzere ülkemizi ziyaret eden Cumhurbaşkanı Özel Temsilcisi ve Ekvator Ginesi Dışişleri ve Uluslararası İş Birliği ve Diaspora Bakanı Simeon Oyono'yla 13 Şubat 2023 tarihinde bir görüşme gerçekleştirmiştir, bu kapsamda, AFAD hesabına da deprem vesilesiyle maddi yardım iletilmişlerdir. Türk firmalarının Ekvator Ginesi'ndeki yatırımları giderek artmaktadır. Ekvator Ginesi Uluslararası Kongre Merkezi, Hükümet binasını, alışveriş merkezini inşa etmişlerdir. Az önce değindiğimiz üzere, Ekvator Ginesi yönetimi ülke ekonomisini çeşitlendirmeye önem veriyor, bu çerçevede küçük ve orta ölçekli sanayinin yer alacağı, organize sanayi bölgesinin oluşturulması konusunda Ekvator Ginesi'yle iş birliği gündemde yer alıyor.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Ekvator Ginesi'yle imzalanan hava ulaştırma anlaşması Kongo Cumhuriyeti'yle imzalanan anlaşmaya benzer şekilde sivil havacılık alanındaki ilişkilerimizin ahdi zemine dayandırılması ve bu kapsamdaki haklarımızın korunması açısından önem arz ediyor. Anlaşmanın hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi, diğer vergi ve harçlardan muafiyet; taşıyıcılarımızın artan gelirlerini ülkemize transfer etme, havalimanı hizmetleri ve diğer hizmetlerde yabancı şirketlere sağlanan en iyi koşullardan yararlanma ve iki ülke taşıyıcıları arasında kod paylaşımı anlaşması yapma olanağı sağlaması taşıyıcılarımız açısından avantaj yaratacak. Böylece, iki ülke taşıyıcıları birbirlerinin uçuşları için bilet satabilecek. Anlaşmanın Yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasının sivil havacılığın yanı sıra Afrika kıtasıyla her alanda gelişmekte olan ilişkilerimize katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Temsilcimizin ekleyeceği bir husus var mı?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ KEMAL YÜKSEK – Sayın Başkanım, ekleyeceğimiz bir husus yoktur.

Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen üyemiz yok.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1 – (1) 22 Temmuz 2020 tarihinde Malabo’da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3954) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya’nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00’ye kadar muhalefet şerhini gerektmektedir.

Gündemin 8’inci maddesine geçiyoruz.

8.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklif (2/4910)*(*)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4910) esas numaralı Kanun Teklifi 26 Ocak 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 27 Ocak 2023 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir, 26’ncı yasama döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

İlk sözü yine, Dışişleri Bakanlığımıza vermek istiyorum.

Buyurun.

* (2/4910) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, kıymetli komisyon üyelerimiz; Paraguay’la ilişkilerimizi karşılıklı büyükelçiliklerimizin açılması ve 2018 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızın Paraguay’a ziyaretıyla son yıllarda görünür bir ivme kazandı. Geçtiğimiz yıl haziran ayında Nevşehir Milletvekilimiz Sayın Yücel Menekşe başkanlığındaki Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Paraguay Dostluk Grubu Heyeti Paraguay’ı ziyaret etti ve yararlı temaslarda bulundu. Paraguay Temsilciler Meclisindeki Türkiye Dostluk Grubu üyeleri de Sayın Dostluk Grubu Başkanımızın davetine icabetle ocak ayını son haftasında ülkemize iadeziyaret gerçekleştirdiler. İkili ilişkilerimizin güçlendirilmesi için bu gibi üst düzey ziyaret ve temaslara devamını önemli buluyoruz, ticaret hacmimizi artırmak için iş çevrelerimiz arasında temasları artırmaya gayret ediyoruz. Paraguay’ın bizden temel beklentisi ülkemize canlı hayvan ve kırmızı et ihraç etmek, bunun mümkün olabilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığımızca bildirilen gerekli prosedürler Paraguay tarafına iletilmiş, Paraguay tarafının bunların tamamlanmasını bekliyoruz. Paraguay’da büyükelçiliğimizin de girişimleriyle Paraguay-Türkiye Ticaret Odasını (CAPATURK) tesis ettik, ülkemizde DEİK bünyesinde Paraguay-Türkiye İş Konseyi yakın zamanda kuruldu. DEİK İş Konseyi ile Ticaret Odası CAPATURK’ün ülke iş çevreleri arasında temaslara katkı yapacağına inanıyoruz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Paraguay’la imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması’na da Kongo Cumhuriyeti ve Ekvator Güneşi’yle imzalanan anlaşmalar da olduğu üzere sivil havacılık alanındaki haklarımızın korunmasına yönelik düzenlemeler içeriyor. Anlaşmanın hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi, diğer vergi bağışlardan muafiyet taşıyıcılığımız artan gelirlerin ülkemize transfer etme ve 2 ülke taşıyıcıları arasında kot paylaşımı anlaşma yapma olanağı sağlaması taşıyıcılarımızı olumlu etkileyecek. Anlaşma ayrıca ilgili sivil havacılık makamlarının onayına bağlı olarak hava yolu taşıyıcılarına 5’nci trafik hakkı uçuş geliştirme imkânı tanıyor; örnek vermek gerekirse İstanbul’dan Asunsion’a hareket eden bir uçak, Asunsion’dan yolcu alıp daha sonra Buenos Aires’e geçebilecek. Anlaşmanın Yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasını Paraguay’la sivil havacılık ilişkilerimizin yanı sıra Güney Amerika’yla olan iş birliğimizin geliştirilmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Ulaştırma Bakanlığımızın ekleyeceği herhangi bir konu var mı?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL YÜKSEK – Sayın Başkanım, ilave bir konu yoktur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI İLE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 31 Ocak 2017 tarihinde Asunsion’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması” ile anlaşmada değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanını yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü redaksiyon yetkisiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4910) esas numaralı Kanun Teklifi’nin komisyon raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00’a kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcimize teşekkür ediyoruz.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyoruz.

9.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un; Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol’ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4909)()*

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol’ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4909) esas numaralı Kanun Teklifi 26 Ocak 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 27 Ocak 2023 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Yine, ilk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcisine vermek istiyorum.

Ekrem Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; aile meclisimiz olarak gördüğümüz Türk Devletleri Teşkilatı Türk dünyasının birlik ve beraberliğinin pekiştirilmesi açısından merkezî bir rol oynamaktadır. Türk Devletleri Teşkilatı, uluslararası alanda tanınan, faaliyetleri dikkatle izlenen, itibarlı ve 3’üncü ülkelerin iş birliği içinde

* (2/4909) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

olmak istedikleri bir teşkilat hâline gelmiştir. 2021 İstanbul Zirvesi’nde Türk Devletleri Teşkilatının kurumsallaşması ve Teşkilatımızın 2040 vizyonunun ortaya konulması açısından önemli kararlara imza atılmıştır, Türk Konseyinin teşkilata dönüşüm, bu kurumsallaşmanın en önemli boyutlarındandır. Söz konusu protokole ayrıca Türk Devletleri Teşkilatının ilgili ve bağlı TÜRKPA, TÜRKSOY, Türk Akademisi ve Türk Kültürel Miras Vakfı’yla ilişkilerin çerçevesi düzenlenmiştir. Böylelikle bahse konu kuruluşlar faaliyetlerini daha etkin, verimli ve eş güdüm içinde gerçekleştirecektir. Ancak bunun hukuki altyapısının oluşturulması için 2009 yılında imzalanan Nahçıvan Anlaşması’nda değişiklik yapılması gerekliliği hasıl olmuştur. Devlet başkanlarınca 11 Kasım 2022 tarihinde Semerkant’ta imzalanan Nahçıvan Anlaşması’nın tadil eden protokolün üye ülkelerce onay işlemlerinin tamamlanmasıyla Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin adı “Türk Devletleri Teşkilatı” olarak geliştirilmesinin hukuki altyapısı tekemmül etmiş olacaktır. Türk dünyasının bütünleşmesine öncülük eden ülkemizin Nahçıvan Anlaşması’nı tadil eden protokolün onay sürecini tamamlayan 2 ülke olmasına da önem, ilk ülke olmasına da önem atfediyoruz. Türk Devletleri Teşkilatı ülkeleri liderlerinin katılımıyla Türk Devletleri Teşkilatı olağanüstü zirvesi Azerbaycan’ın önerisiyle ülkemizin ev sahipliğinde 16 Mart 2023 tarihinde ülkemizde düzenlenecektir. Türk Devletleri Sekreteryasının önerisiyle de zirvenin teması afet acil durum yönetimi olarak belirlendi. Bölgedeki son gelişmeler ışığında daha da önem kazanan ikili ve çok taraflı ilişkilerimiz çerçevesinde mezkûr anlaşmanın onay sürecinin tekemmül etmesini yüksek öncelikli olarak değerlendirmektediriz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcimizin ekleyeceği herhangi bir husus var mıdır?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKAN VEKİLİ BAŞAK ÖNSAL DEMİR – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İlave görüşümüz yoktur.

Teşekkürler.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederiz.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİNİN KURULMASINA İLİŞKİN NAHÇIVAN ANLAŞMASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 11 Kasım 2022 tarihinde Semerkant’ta imzalanan “Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4909) esas numaralı Kanun Teklifi'nin komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'a kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Gündemimizin 10'uncu maddesine geçiyoruz.

*10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4912)**

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/4912) esas numaralı Kanun Teklifi 26 Ocak 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 27 Ocak 2023 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi, sözü yine ilk olarak Dışişleri Bakanlığımıza vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; gündemimizdeki son anlaşma Cezayir ile ülkemiz arasındaki karşılıklı kültür merkezleri açılmasını öngörüyor. Dost ve kardeş Cezayir'le köklü tarihî ve kültürel bağlara sahibiz. 6 Şubatta yaşanan deprem felaketi sonrasında Cezayir Cumhurbaşkanı Tebbun ve Dışişleri Bakanı Lamamra arayarak taziye dileklerini ilettiler. Cezayir Cumhurbaşkanı Tebbun'un talimatıyla Cezayir, deprem sonrası 30 milyon ABD dolarını AFAD'ın başış hesabına yatırdı. Cezayir'den 89 kişilik bir savunma ekibi Adıyaman'da görev yaptı, Cezayir tarafından Kızılay'a çadır, battaniye, gıda ve ilaçtan oluşan 95 ton yardım malzemesi gönderdi, bu zor günlerde ülkemizle dayanışma gösteren Cezayir'e de minnettarız.

Değerli üyeler, Cezayir'le kültürel ilişkilerimizi ve iş birliğimizi de en ileriye taşıma gayesindeyiz, bu irademizin bir yansıması olarak 2014 yılında Cezayir Üniversitesi bünyesinde Yunus Emre Enstitümüzü faaliyete geçirdik. Cezayir 2 Üniversitesinin öğrencilerine hem Türkçe öğretiyoruz hem de tarihimizi ve kültürümüzü tanıtıyoruz. Ancak ne yazık ki üniversite dışından Türkçe öğrenmek

* (2/4912) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekliidir.

isteyen kardeşlerimizle bu hizmeti sunamıyoruz, herhangi bir tüzel kişiliği bulunmayan merkez bütçe ve personel alımı açısından da üniversiteye bağlı. Cezayir’de daha geniş bir kesime ulaşabilmek, kültürümüzü hakkıyla tanıtabilmek için tüzel kişiliğe sahip bir Yunus Emre Türk kültür merkezi kurulmasında büyük fayda görüyoruz, anlaşmayla amaçladığımız da esasen budur. Bu kapsamda, ilk aşamada başkent Cezayir’de bir merkez kurmayı öngörüyoruz, ileride ihtiyaç ve talep olduğu takdirde ülkenin diğer kentlerinde de merkez kurulması değerlendirilebilecek. Cezayir’de Türkçe öğrenimine ilişkin ciddi bir talep, istek ve heyecan olduğunu gözlemliyoruz. Yunus Emre Enstitüsünün 2020 yılında dünya genelinde başlattığı çevrim içi kurslarına Cezayir’den 1.851 kişi katıldı. Söz konusu anlaşma, kurulması öngörülen kültür merkezlerimize ve personeline geçici ithalat, vize ve oturma izni kolaylığı gibi bazı ayrıcalıklar tanıyor. Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin faaliyetlerini sorunsuz bir şekilde yürütebilmesini teminen söz konusu anlaşmanın yürürlüğe girmesi büyük önem taşıyor. Cezayir tarafındaki onay sürecinin de bir an evvel tamamlanması yönündeki beklentimizi uygun şekilde dost Cezayir makamlarına iletteceğiz anlaşmanın onaylanması hususunda Yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Yunus Emre Enstitüsü Başkanımızın ekleyeceği var mı?

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ BAŞKAN VEKİLİ DOÇ. DR. ABDULLAH KUTALMIŞ YALÇIN
– İlave bir husus bulunmamaktadır. Saygı sevgi ve muhabbetlerimizle sizleri selamlıyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen üyemiz yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE VE CEZAYİR’DE KÜLTÜR MERKEZLERİ AÇILMASINA VE FAALİYETİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 16 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir’de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/4912) esas numaralı Kanun Teklifi'nin komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler...Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerh koymak isteyen üyelerimiz varsa 10 Mart 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Buyurun Haluk Koç.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, Sayın Bakan Yardımcısına da. Strazburg'dan dostumuz, yeni görevinde Kaan Bey'e de başarılar diliyorum.

Efendim, bu son toplantımız mı, tekrar olacak mı?

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Olacak.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – O zaman erteleyeyim.

Ben teşekkür etmek istemiştım size, Volkan Bey'e, daha önce Berat Bey'e. Benim görev sürem bitiyor, tekrar aday olmayacağım, bir daha bir karşılaşma imkânı olmaz diye söyledim. Bu süreç içerisinde muhalefet görevimizi yaparken doğal olarak bazı süreçlerde sesimizin yükseldiği olmuştur, doğaldır, böyle farkında olmadan kırdığımız, üzdüğümüz arkadaşlarımız varsa haklarını helal etsinler. Bir de espri olarak şey yapalım, eğer iyi bir muhalefet çizgisi koyduysak gelecek döneme de size örnek olmasını dilerim.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Hocam, her zamanki nezaketiniz ve siyasi zekânız için teşekkür ederiz.

Evet, yürütme temsilcilerimize teşekkür ediyoruz.

Değerli katılımcılar, sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yok ise Dışişleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Altıncı Yasama Yılı, 6'ncı toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.16

